

BIJLAGE 1: BELANGRIJKE ZOËNOSEN VOOR DE HOVENIERSSECTOR

Zoönose	Waar/ Wanneer	Verschijselen bij de mens	Maatregelen	Meer informatie
Lyme-ziekte door tekenbeet	<ul style="list-style-type: none">In het groen, bos, natuur en tuinenBij contacten met dierenHet gehele jaar maar vooral tussen maart en november	<ul style="list-style-type: none">Rode groter wordende plek op de huidGriepachtige verschijnselenGewrichtsklachtenHart- en zenuwenklachten	<ul style="list-style-type: none">Beschermende kleding dragen conform gemaakte afspraken (bedekkend en sluitend)Insectenwerende middelen gebruikenDagelijks controleren (de huid en de kleding)Teken zo snel mogelijk verwijderen met speciaal pincetRegistrerenBij groter wordende rode plek of griepachtige klachten naar huisarts	<p>Week van de teek</p> <p>RIVM</p> <p>Nederlands Huisartsen Genootschap</p> <p>Bijlage 2</p>

Zoönose	Waar/ Wanneer	Verschijnselen bij de mens	Maatregelen	Meer informatie
Insectenbeten bijv. van bijen, wespen, hommels	<ul style="list-style-type: none"> • Overall in Bos, Natuur en in het groen • Let op grondnesten van wespen en hommels 	<ul style="list-style-type: none"> • Jeuk, pijn en zwelling • Maar ook ernstige allergische reacties zoals flauwvallen, duizeligheid, misselijkheid moeilijkheden bij slikken of ademen of in shock raken. 	<ul style="list-style-type: none"> • Beschermende kleding (lange mouwen en lange broek zo min mogelijk huid bloot laten) en insectenwerende middelen gebruiken (vacuümpompje voor insecten In EHBO-does). • Zorg voor een noodset voor personen die sterk allergisch reageren. • Vermijd sterke geuren als parfum en deodorants. • De angel van een bij verwijderen • Contact met de huisarts of EHBO van het ziekenhuis bij: gestoken in de mond tong of keel, bij overgevoeligheid, benauwdheid, zwelling oogleden of lippen 	patiëntenfolder NHG Bijlage 3
Q-koorts door contact met besmette dieren: o.a. schaap, geit, rund of de mest van besmette dieren	<ul style="list-style-type: none"> • Via opwaaiend stof in de omgeving van de besmette stallen of waternevel • Besmette mest, ruwe wol • Zie de waarschuwingsborden bij de bedrijven 	<ul style="list-style-type: none"> • Griep • Long-, lever- en hartklepontsteking 	<ul style="list-style-type: none"> • Inademen van besmet stof vermijden • Mondkapje, bril, beschermende kleding, eventueel laarzen • Voorlichting geven en bij klachten naar de huisarts • Kijk voor besmette omgeving op de site van het RIVM. 	Stigas of Stigas-folder RIVM KIZA

Zoönose	Waar/ Wanneer	Verschijselen bij de mens	Maatregelen	Meer informatie
Eikenprocessierups Brandharen van de rups (ook de rupsen van de bastaard satijn vlinder kunnen sterk irriteren)	<ul style="list-style-type: none"> In eikenbomen met de rups In de periode mei – september Soms ook in grondnesten onderaan de stam. Brandharen kunnen ook op de grond terecht komen Tijdens het maaien op opruimen kunnen ze voor problemen zorgen. 	<ul style="list-style-type: none"> Hevige jeuk Oogklachten Klachten aan de luchtwegen 	<ul style="list-style-type: none"> Signaleren naar de eigenaar of gemeente Voorkomen van blootstelling Draag bij het verwijderen van eikenprocessierupsen goed sluitende overall met capuchon, volgelaatsmasker met FFP2 filter, bril, handschoenen en laarzen en tape de mouwen en broekspijpen dicht. Bij klachten niet krabben / wrijven Was de huid, spoel de ogen. Aanwezige brand haren met strippen plakband verwijderen 	Kennisplatform Processierups Stigas RIVM KIZA
Tetanus (via wondje waar stof of vuil in komt)	<ul style="list-style-type: none"> Bij contact met straatvuil Bij verwonding Bij beet van dieren Mest van dieren 	<ul style="list-style-type: none"> Tetanus. De ziekte begint met niet- specifieke klachten zoals hoofdpijn en spierstijfheid in de kaken. 	<ul style="list-style-type: none"> Actieve immunisatie (aan te bevelen opnieuw in enten na 15 jaar) Zorg voor een goede wondhygiëne en wond behandeling Bij verwonding contact opnemen met de huisarts 	KIZA RIVM
Hepatitis B (door in aanraking te komen met voorwerpen met besmet bloed (injectienaalden))	<ul style="list-style-type: none"> Contact met bloed verontreinigd materiaal of instrumentarium (naalden drugsgebruikers) 	<ul style="list-style-type: none"> De symptomatische infectie begint geleidelijk aan met algemene verschijnselen zoals moeheid, malaise, griepig gevoel, koorts en slechte eetlust. Bij een minderheid zijn er ook spier- en gewrichtsklachten. 	<ul style="list-style-type: none"> Inenting hepatitis B-vaccinatie Draag ondoordringbare handschoenen en schoeisel met stalen zolen (S3 of S5) bij het opruimen van zwerfvuil. Bij verwonding contact opnemen met de huisarts. 	KIZA RIVM

Zoönose	Waar/ Wanneer	Verschijselen bij de mens	Maatregelen	Meer informatie
Ziekte van Weil/ of leptospirose	<ul style="list-style-type: none"> Kan ontstaan door contact met oppervlaktewater besmet met urine van ratten, dode dieren of uitwerpselen 	<ul style="list-style-type: none"> De ziekte begint met een plotselinge hoge koorts van 39 tot 40 graden Celsius. Symptomen kunnen zijn: koude rillingen, hoge koorts, rode ogen, buikpijn, braken en spierpijn in de kuiten 	<ul style="list-style-type: none"> Preventie bij de mens is vooral gericht op het voorkómen van contact met besmette dieren en de besmette omgeving (riolen, sloten, grachten, e.d.), bijvoorbeeld door het dragen van rubberlaarzen en handschoenen door werkers in besmette gebieden 	KIZA RIVM
Hondsdolheid	<ul style="list-style-type: none"> Speeksel van besmette zoogdieren (o.a. honden, katten en vleermuizen en vossen) O.a. bij <ul style="list-style-type: none"> sloopwerkzaamheden onder rietendaken bij contact met besmette dieren 	<ul style="list-style-type: none"> Griepverschijnselen en abnormale gevoelens in het gebeten lichaamsdeel Uiteindelijk tast het de hersenen aan. 	<ul style="list-style-type: none"> Na beet van hond, kat of vleermuis direct naar de huisarts/of EHBO 	CVI Lelystad
Papegaaienziekte	<ul style="list-style-type: none"> Kan ontstaan door het inademen van de bacterie bijv. bij contact met : Vogelpoep, vogelkastjes, vogelkooien, oud karkas 	<ul style="list-style-type: none"> Lichte verkoudheid, griepverschijnselen, ernstige longontsteking, leverproblemen of ontstekingen aan de hartspier 	<ul style="list-style-type: none"> Bij (schoonmaak)werkzaamheden: zorg voor goede ventilatie, draag adembescherming, rubberhandschoenen, draag een beschermende overall. Neem algemene hygiëne maatregelen in acht. 	KIZA RIVM
Vossenlintworm	<ul style="list-style-type: none"> Bij materialen met ontlasting van vos, hond, kat Kan ook aan schoen of bijvoorbeeld de maaimachine zitten. 	<ul style="list-style-type: none"> Buikpijn, kortademigheid, geelzucht, infecties in inwendige organen 	<ul style="list-style-type: none"> Contact met vossen voorkomen, alleen met handschoenen aanraken/beetpakken Geen bosvruchten of valfruit eten Regelmatig handen wassen 	KIZA RIVM